

BOEKBESPREKING.

Handleiding bij het onderwijs aan land- en tuinbouwkursussen, III, Bemestingsleer door J. KOK.

Van dit uitnemende boekje ontving ik van J. B. WOLTERS' Uitgevers Maatschappij, de veertiende herziene druk ter bespreking. De ruime afzet, die dit boekje blijkens het hooge aantal herdrukken gevonden heeft, bewijst zijn bruikbaarheid. De inhoud ligt voor het allergrootste deel buiten het gebied mijner werkzaamheid, waarom ik daarover geen oordeel zal uitspreken. De enkele punten, waarop de inhoud aanraking heeft met ziekteverschijnselen bij planten, heb ik natuurlijk met bijzondere belangstelling opgezocht.

In het voorbericht deelt de schrijver mede, dat beschouwingen over den kalktoestand van den grond en wat daarmee samenhangt in dit deeltje niet meer voorkomen. De verdeeling van den stof over de verschillende deeltjes is natuurlijk ter beoordeeling van den schrijver. Ik meen echter te mogen opmerken, dat het in het belang van hen, die niet alle deeltjes doorwerken, wellicht toch wenschelijk zou zijn, het allerbelangrijkste over de ziekteverschijnselen, die het gevolg zijn van een verkeerden kalktoestand, ook in het hoofdstuk: kalkgroep op te nemen. Het schaadt niet als op vele plaatsen op deze feiten gewezen wordt.

Ik zou verder in overweging willen geven de illustratie niet te beperken tot de door perchloraat beschadigde roggeplant, maar daarnaast een afbeelding van (een of enkele der meest voorkomende) typen van kaligebrek bij aardappelen op te nemen. De zin op blz. 33: kleigronden bevatten in den regel een voldoende kaliereserve om een kalibemesting onnoodig te maken, eischt toch wel eenige herziening. De demonstraties van de Vereenigde Kali Maatschappij in den Bommelerwaard hebben toch duidelijk gemaakt, dat de gewassen op kleigronden in zeer erge mate aan kalihonger kunnen lijden, wat bij verschillende gewassen tot uiting komt, maar vooral bij den aardappel, waar kaligebrek met een ander, zeer ongewenscht verschijnsel, nl. blauw worden der knollen, gepaard gaat. En dit komt op vele plaatsen in ons land voor. Het lijkt mij zeer wenschelijk in een boekje over bemestingsleer op dit zeer belangrijke euvel, dat toch uitsluitend door bemesting te verhelpen is, te wijzen.

v. P.

Griffel en onderstam.

Verklaring: Op de wondvlakten zijn de gedeelten waar
het mycelium woekert zwart geworden.